

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 222/2014-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť A. J., zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účasť verejnosti na príprave vykonávacích predpisov alebo všeobecne použiteľných právne záväzných normatívnych nástrojov podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžp 11/2012 zo 4. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. októbra 2013 doručená sťažnosť A. J., (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účasť verejnosti na príprave vykonávacích predpisov alebo všeobecne použiteľných právne záväzných normatívnych nástrojov podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžp 11/2012 zo 4. júla 2013.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že podala pripomienky k „Zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“, a to na základe verejnej vyhlášky z 10. februára 2010 zverejnenej Krajským úradom životného prostredia v Žiline (ďalej len „krajský úrad“). Keďže krajský úrad jej pripomienky neprerokoval v lehote podľa § 30 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“), podala na Krajskom súde v Žiline žalobu, ktorý rozhodol tak, že uložil krajskému úradu, aby vo veci konal v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia. Na základe toho krajský úrad 19. júla 2010 rozhodol tak, že sťažovateľke nepriznal postavenie účastníčky konania. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“ alebo „žalovaný“) rozhodnutím zo 16. septembra 2010 potvrdilo rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a odvolanie sťažovateľky zamietlo.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že proti rozhodnutiu ministerstva podala na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) žalobu, ktorý rozsudkom sp. zn. 3 S 346/2010 zo 17. februára 2012 zrušil rozhodnutie ministerstva, ako aj rozhodnutie krajského úradu

z 19. júla 2010 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie, na základe čoho najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 Sžp 11/2012 zo 4. júla 2013 zmenil rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 S 346/10 zo 17. februára 2012 tak, že žalobu zamietol a sťažovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Sťažovateľka poukázala na to, že najvyšší súd sa v namietanom rozsudku v celom rozsahu odvolal na svoj skorší rozsudok v obdobnej veci iného účastníka konania sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012.

Sťažovateľka argumentovala tým, že nie je možné stotožniť sa s právnym názorom obsiahnutým v namietanom rozsudku, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že verejnosti bola daná možnosť pripomienkovania predmetného zámeru, a preto sťažovateľka nemohla byť ukrátená na svojich právach. Podľa sťažovateľky najvyšší súd vyslovil, že krajský úrad *„v procese pripomienkovania Zámeru akceptoval podávanie pripomienok verejnosti. Súd poukázal na to, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že obsahovo totožné námietky podalo viac ako 850 fyzických, alebo právnických osôb. Tým, že správne orgány prerokovali obsahovo totožné námietky, ktorých neakceptovanie bolo písomne odôvodnené, umožnili sťažovateľke prístup k legislatívnemu zámeru vzťahujúcemu sa k Zámeru.“*

V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na to, že v tejto veci predtým Krajský súd v Žiline uložil krajskému úradu povinnosť konať o jej pripomienkach, pričom toto rozhodnutie nebolo zákonom predpísaným spôsobom zrušené, a preto sťažovateľka vyslovila názor, že *„Najvyššiemu súdu SR neprináleží meniť obsah tohto rozhodnutia, ani jeho právne dôsledky. Je v rozpore s princípom právnej istoty, ako zásadou ovládajúcou konanie pred súdmi a inými orgánmi Slovenskej republiky, aby Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí, touto sťažnosťou napadnutom, v skutočnosti menil dôsledky, význam a zmysel označeného rozhodnutia Krajského súdu v Žiline. Napriek tomu tak vo svojom rozhodnutí nepochybne urobil...“*.

Sťažovateľka tvrdila, že najvyšší súd svoj rozsudok *„odôvodnil aj tým, že verejnosť má právo uplatniť svoje pripomienky k návrhu nariadenia vlády, ktorou sa ustanovujú zóny*

Tatranského národného parku, v rámci pripomienkového konania, pričom osobitne poukázal na Článok 9 a článok 10 Legislatívnych pravidiel vlády SR... Odkaz na Legislatívne pravidlá vlády SR nijakým spôsobom nezaujima stanovisko k otázke aktívnej účasti verejnosti v štádiu možností podávania pripomienok k Zámeru.“

Poukazujúc na zmysel, cieľ a účel Aarhuského dohovoru sťažovateľka vyslovila názor, že v otázkach starostlivosti o životné prostredie ako nevyhnutnosti na dosiahnutie blahobytu ľudstva musia mať občania prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, prístup k informáciám, ako aj právo podieľať sa na rozhodovacom procese a verejnosť má vo vzťahu k orgánom verejnej moci právo vyjadriť svoje záujmy. Sťažovateľka ďalej dodala: *„So zreteľom na povinnosť vnútroštátnych súdov aplikovať ustanovenia právo životného prostredia, vrátane ustanovení upravujúcich procesné postavenie verejnosti a jej členov v súlade s cieľmi a zmyslom Aarhuského dohovoru, neexistuje dôvod, pre ktorý by sa, so zreteľom na okolností predmetnej veci, mala verejnosť vylúčiť z možnosti účasti na pripomienkovaní Zámeru.“*

Sťažovateľka súčasne namietala, že najvyšší súd označeným rozsudkom porušil aj jej právo na spravodlivý súdny proces tým, že žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s jej argumentáciou, ktorú v odvolaní uviedla. Sťažovateľka vyslovila aj svoj nesúhlas s formou odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ktorý sa odvolal na svoje skoršie závery v inej, ale obdobnej právnej veci. Sťažovateľka je toho názoru, že v jej prípade išlo o odlišnú situáciu ako vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 3 Sžp 10/2012. Vo vzťahu k uvedenému dodala: *„Žalobkyňa - sťažovateľka v tejto inej veci teda nepodávala odvolanie a nespochybňovala právne a skutkové závery súdu prvého stupňa svojimi argumentmi.“*

Sťažovateľka je toho názoru, že rozhodnutie všeobecného súdu musí spĺňať zákonné parametre, a teda musí byť dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené a musí reagovať na podstatné argumenty účastníka konania, čo sa podľa nej v danom prípade nestalo. V súvislosti s porušením svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka poukázala na judikatúru najvyššieho súdu a ústavného

súdu, v ktorej tieto súdy riešili otázku dodržania zásad spravodlivého procesu v tvorbe rozhodnutí všeobecných súdov.

Sťažovateľka súčasne tvrdila, že v obdobnej veci iného účastníka konania rozhodol najvyšší súd protichodne. Podľa nej ide o rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžp 15/2012 z 31. januára 2013, v ktorom podľa sťažovateľky najvyšší súd uviedol aj toto: *„Aj preto je podľa názoru Najvyššieho súdu SR namieste prikloniť sa k názoru prezentovanom žalobcom že len prvá z fáz prípravy nariadenia vlády (pripomienkové konanie) je reálne široko otvorená pre verejnosť, ktorú Článok 2 ods. 4 definuje ako jednu alebo viac fyzických osôb alebo právnických osôb, a v súlade s vnútroštátnymi predpismi alebo praxou ich združenia, organizácie alebo skupiny.“* Sťažovateľka dodala, že s týmto právnym názorom najvyššieho súdu sa stotožňuje.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„Právo sťažovateľky

- ako členky verejnosti, na účinnú účasť na príprave vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie zakotvené v článku 8 Aarhuského dohovoru,

- na priaznivé životné prostredie zakotvené v článku 44 ods. 1 Ústavy SR,

- domáhať sa zákonným postupom svojho práva pred súdom Slovenskej republiky zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR,

- a na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. sp. zn. 3 Sžp/11/2012 zo dňa 4. 7. 2013 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžp/11/2012 zo dňa 4. 7. 2013 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným

postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 75/2012).

V súvislosti s právnym problémom sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že pokiaľ ide o okolnosti daného prípadu, zistil totožné skutočnosti, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla. Ústavný súd teda zistil, že na základe verejnej vyhlášky krajského úradu sťažovateľka listom z 2. marca 2010 pripomienkovala „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“, ale jej pripomienky prerokované neboli. Z uvedeného dôvodu podala sťažovateľka na Krajskom súde v Žiline žalobu, ktorý uznesením č. k. 20 S 69/2010-41 z 1. júna 2010 uložil krajskému úradu, aby pripomienky sťažovateľky prerokoval v stanovenej lehote. Krajský úrad však rozhodnutím č. 2010/000781-3/Dur zo 6. júla 2010 sťažovateľke nepriznal postavenie účastníka konania. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, na základe čoho žalovaný rozhodnutím č. 8885/2010-2.1.2 zo 16. septembra 2010 jej odvolanie zamietol a rozhodnutie krajského úradu potvrdil. Proti rozhodnutiu žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím podala sťažovateľka na krajskom súde žalobu, ktorý rozsudkom č. k. 4 S 346/2010-49 zo 17. februára 2012 napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalovaný, na základe čoho najvyšší súd namietaným rozsudkom sp. zn. 3 Sžp 11/2012 zo 4. júla 2013 zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalobu sťažovateľky zamietol.

Najvyšší súd v odôvodnení namietaného rozsudku podrobne predstavil podstatu napadnutého rozsudku krajského súdu, argumenty žalovaného, ako aj argumenty sťažovateľky. Odvolací súd zároveň konštatoval, že predmetom tohto konania je obdobná vec, o akej už rozhodoval vo veci sp. zn. 3 Sžp 10/2012 a sp. zn. 3 Sžp 39/2012. Aplikujúc ustanovenie § 250ja ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku poukázal na odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012 a dodal, že s týmito dôvodmi sa stotožňuje. Následne citoval text odôvodnenia označeného rozhodnutia. V tejto súvislosti najvyšší súd okrem iného uviedol:

«Predmetom preskúmovacieho konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým bolo rozhodnuté o priznaní, resp. nepriznaní postavenia účastníka konania žalobcovi vo veci konania o pripomienkach žalobcu k dokumentu 2010/00351/Dur - Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku. Podľa právnej teórie, ako aj predchádzajúcej ustálenej súdnej praxe (rozhodnutia Vrchného súdu v Prahe č. Rs 419 5A 88/97, Rs 457 5A 7/98, rozsudok najvyššieho súdu 5 Sžp/1/2010) bolo rozhodnutie o nepriznaní postavenia účastníka v správnom konaní považované za rozhodnutie procesnej povahy, a preto bolo podľa § 248 písm. a) O. s. p. vylúčené zo súdneho prieskumu. Po vydaní rozsudku Súdneho dvora Európskej únie č. C-240/09 zo dňa 08.03.2011 bol pripustený aj súdny prieskum týchto procesných rozhodnutí vo veciach týkajúcich sa ochrany životného prostredia v tom smere, aby aj občianske združenia zaoberajúce sa ochranou životného prostredia boli považované za účastníka správneho konania a mohli sa tak následne plnohodnotne zúčastniť súdneho konania.

Podľa čl. 7 Aarhuského dohovoru každá Strana prijme vhodné praktické a/alebo iné opatrenia zabezpečujúce účasť verejnosti počas prípravy plánov a programov súvisiacich so životným prostredím v transparentných a spravodlivých podmienkach, poskytnúc verejnosti potrebné informácie. V rámci tohto systému sa použijú ustanovenia článku 6 ods. 3, 4 a 8. Príslušný orgán verejnej moci zistí verejnosť, ktorá sa môže na procese zúčastniť, zohľadňujúc ciele tohto dohovoru. Každá Strana umožní verejnosti zúčastniť sa vo vhodnom rozsahu na príprave politík súvisiacich so životným prostredím...

Podľa čl. 8 Aarhuského dohovoru každá Strana sa usiluje podporovať, pokiaľ sú ešte možnosti otvorené, účinnú účasť verejnosti na príslušnej úrovni počas prípravy vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie.

Na tento účel by mali byť vykonané, nasledujúce kroky:

- a) mali by byť ustanovené dostatočné časové rámce pre účinnú účasť;
- b) mali by byť zverejnené návrhy predpisov alebo by mali byť inak verejne prístupné a
- c) verejnosti by mala byť daná možnosť pripomienkovania, a to priamo alebo prostredníctvom zastupiteľských poradných orgánov.

Výsledky účasti verejnosti sa zohľadnia v najvyššej možnej miere...

Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. zámer vyhlásiť chránený krajinný prvok, chránený areál, prírodnú rezerváciu, prírodnú pamiatku, chránené vtáčie územia, zóny chráneného územia alebo chránený strom je orgán ochrany prírody príslušný na ich vyhlásenie povinný písomne oznámiť vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku dotknutého zamýšľanou ochranou... Oznámenie zámeru obsahuje najmä základnú charakteristiku zámeru na vyhlásenie ochrany, miesto jeho realizácie. Ak je dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznámenie zámeru doručiť verejnou vyhláškou.

Obec je povinná do 15 dní od doručenia oznámenia zámeru informovať o ňom verejnosť vo svojom územnom obvode a umožniť nahliadnuť doň na obvyklom mieste, najmä na úradnej tabuli, najmenej po dobu 15 dní.

Vlastník (správca, nájomca) dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy má právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné pripomienky orgánu ochrany prírody.

Orgán ochrany prírody je povinný najneskôr do 30 dní pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal (§ 50 ods. 2, 3, 4 zákona č. 543/2002 Z. z.)...

Súdny dvor Európskej únie rozsudkom C-240/09 zo dňa 08.03.2011 rozhodol, že „Článok 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/3 70/ES zo 17. februára 2005 nemá priamy účinok v práve Únie. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi článku 9 ods. 3 tohto dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom Únie...“

Vyhlasovanie jednotlivých zón a podzón chránených území vrátane stupňov ochrany, podrobnosti o ich územnej ochrane a vymedzení hraníc ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom orgán oprávnený podľa zákona č. 543/2002 Z. z.

Podľa § 19 ods. 1 uvedeného zákona národný park vyhlasuje vláda Slovenskej republiky nariadením. Samotný proces vyhlasovania národného parku alebo zón má viacero štádií, na ktorých sa môžu zúčastniť jednotlivé subjekty.

V ustanovení § 50 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. má vlastník (správca, nájomca), dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné pripomienky orgánu ochrany prírody. V tomto ustanovení je taxatívne stanovený okruh aktívne legitimovaných osôb oprávnených pripomienkovať predmetný zámer. Samotné informovanie verejnosti zabezpečuje príslušná obec, ktorá je podľa § 50 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. povinná do 15 dní od doručenia oznámenia zámeru informovať o ňom verejnosť vo svojom územnom obvode a umožniť nahliadnuť doň na obvyklom mieste. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že táto povinnosť bola riadne splnená.

Pripomienky verejnosti môže obec uplatniť v pripomienkovom režime v súlade s § 50 ods. 3, 4 zákona č. 543/2002 Z. z. V uvedenom zákone nie je upravené právo verejnosti priamo podávať pripomienky k zámeru a to i z dôvodu, že tento je svojou povahou len podkladom pre vypracovanie návrhu vyhlasovacieho predpisu, ktorým je nariadenie vlády Slovenskej republiky. Verejnosť teda uplatňuje pripomienky k návrhu tohto všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa ustanovujú zóny Tatranského národného parku v rámci pripomienkového konania, vychádzajúc pritom z čl. 21 v spojení s čl. 9 a 10 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky (ďalej len SR) schválených uznesením vlády SR z. 08. apríla 1997 č. 241 v znení platnom a účinnom v rozhodujúcom čase.

Pripomienku verejnosti je následne predkladateľ návrhu povinný vyhodnotiť a jej prípadné, neakceptovanie odôvodniť v rámci vyhodnotenia pripomienkového konania. Z uvedeného je zrejmé, že verejnosť má možnosť uplatniť svoje pripomienky k návrhu všeobecne záväzného právneho predpisu, čo znamená, že má takmer rovnaké postavenie ako majú pripomienkujúce orgány.

Krajský úrad životného prostredia akceptoval aj podávanie pripomienok verejnosti, ktorej pripomienky boli prerokované písomne, a to zverejnením oznámenia o vyhodnotení jej pripomienok na úradných tabuliach. Do vyhodnotenia pripomienok podaných fyzickými a právnickými osobami k Zámeru bolo možné nahliadnuť na Krajskom úrade životného prostredia v Prešove a v Žiline a na obecných úradoch obcí dotknutých zámerom zonácie Tatranského národného parku. Verejnosti teda bola daná možnosť pripomienkovania Zámeru, a preto ani žalobca nebol ukrátený na svojich právach, resp. oprávnených záujmoch. Tento postup bol v súlade s čl. 8 písm. c) Aarhuského dohovoru.

Krajský úrad životného prostredia v Žiline v procese pripomienkovania Zámeru akceptoval podávanie pripomienok verejnosti. Ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu obsahovo totožné námietky podalo viac ako 850 fyzických alebo právnických osôb. Správne orgány prerokovali predmetné obsahovo totožné námietky, ktorých neakceptovanie bolo písomne odôvodnené. Preto sa nie je možné stotožniť so záverom krajského súdu, že správne orgány svojím prístupom neumožnili žalobcovi prístup k legislatívnym zámerom vzťahujúcich sa k Zámeru.

Verejnosti bola daná možnosť pripomienkovania Zámeru, ktorej pripomienky boli aj prerokované, a preto žalobca postupom správnych orgánov oboch stupňov nebol ukrátený na svojich právach a oprávnených záujmoch.»

Najvyšší súd v namietanom rozsudku sp. zn. 3 Sžp 11/2012 zo 4. júla 2013 poukázal aj na ďalšie rozhodnutie prijaté v obdobnej veci iného účastníka konania. Ide o rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžp 26/2011 z 26. januára 2012, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby žalobcu. Najvyšší súd dodal: «Uvedenou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým žalobcovi nebolo priznané postavenie účastníka konania vo veci konania o pripomienkach žalobcu k dokumentu č. 2010/003 51/Dur: „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného Parku“.»

Ústavný súd konštatuje, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012, na ktorého závery sa v plnom rozsah odvolal najvyšší súd v namietanom rozsudku sp. zn. 3 Sžp 11/2012 zo 4. júla 2013, bol predmetom konania na ústavnom súde a ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 162/2013-15 z 13. marca 2013 sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd v označenom rozhodnutí okrem iného judikoval, že „rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu... najvyšší súd

sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu... dôvody rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu najvyšší súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).“.

Podľa názoru ústavného súdu okolnosti tohto prípadu sa zhodujú s tými skutkovými zisteniami, ktoré boli predmetom rozhodovania vo veci sp. zn. I. ÚS 162/2013. Ústavný súd zastáva názor, že ide o skutkovo a právne totožné veci rozdielnych sťažovateľov. Z tohto pohľadu sa ústavný súd nemôže stotožniť s tvrdením sťažovateľky, že jej vec nie je totožná s už uvedenou vecou, keďže ona v tejto inej veci nepodávala odvolanie, a teda „nespochybňovala právne a skutkové závery súdu prvého stupňa svojimi argumentmi“. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v oboch prípadoch, teda aj vo veci sp. zn. 3 Sžp 10/2012, aj v namietanej veci sp. zn. 3 Sžp 11/2012 riešil problematiku účasti v konaní krajského úradu o prerokovaní pripomienok k „Zámeru na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“.

V tejto súvislosti ústavný súd dáva do pozornosti judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Beian c. Rumunsko zo 6. decembra 2007) týkajúcu sa úlohy najvyššieho súdu pri usmerňovaní (regulovaní) protirečivých rozsudkov. Najvyšší súd ako najvyššia súdna autorita prihliadajúc na konzistenciu svojej judikatúry nemá pripustiť, aby boli vo viacerých obdobných veciach vydané diametrálne rozličné rozhodnutia.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v namietanej veci neodklonil od svojej judikatúry, pričom sa odvolal na svoje skoršie závery v obdobnej veci iného účastníka konania a tieto citoval. V odôvodnení rozsudku zároveň označil aj ďalšie svoje rozhodnutie v obdobnej veci, kde výsledok právneho problému mal totožnú podstatu.

Naopak, sťažovateľka v sťažnosti argumentovala iným rozhodnutím najvyššieho súdu, ktoré bolo prijaté v obdobnej právnej veci ďalšieho účastníka konania, ale ktorým najvyšší súd rozhodol protichodne.

Ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikaturu všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (mutatis mutandis I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne III. ÚS 92/09).

Po preskúmaní obsahu rozsudku najvyššieho (odvolacieho) súdu ho ústavný súd hodnotí ako odôvodnený a zrozumiteľný, odvolávajúci sa na závery obsiahnuté v rozsudku sp. zn. 3 Sžp 10/2012 z 13. novembra 2012, čo je pri splnení zákonných podmienok v súlade s platnou právnou úpravou, teda § 250ja ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil

s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

Po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že tento vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu a jeho právne posúdenie nemožno hodnotiť ako rozhodnutie, ktoré by malo za následok popretie významu a účelu aplikovaných právnych predpisov.

Sťažovateľka argumentovala aj tým, že najvyšší súd nereflektoval na jej podstatné tvrdenia obsiahnuté v odvolaní.

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd vo svojom rozsudku vystihol zásadný argument sťažovateľky, keď pripomenul, že verejnosti bol poskytnutý priestor pripomienkovať „Zámer na vyhlásenie zón Tatranského národného parku“, že početné a obsahovo totožné pripomienky viacerých fyzických osôb a právnických osôb boli prerokované a s výsledkom tohto prerokovania mala verejnosť možnosť oboznámiť sa z oznámení uverejnených na úradných tabuliach príslušných krajských úradov a obecných úradov.

Najvyšší súd spôsobom súladným so zákonom uplatnil v namietanom rozsudku svoj skorší právny názor vyslovený v obdobnej právnej veci, čím zreteľne predstavil svoje myšlienkové pochody a právne úvahy, ktoré ho viedli k záveru vyslovenému vo výroku napadnutého rozsudku.

Ústavný súd preto konštatuje, že v danom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov najvyššieho súdu. Tvrdenie sťažovateľky sleduje len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré pre ňu skončilo nepriaznivým výsledkom. Pritom je potrebné pripomenúť, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Vzhľadom na odôvodnenosť záverov najvyššieho súdu v rozsudku sp. zn. 3 Sžp 11/2012 zo 4. júla 2013 ústavný súd nezistil ani príčinnú súvislosť medzi namietaným rozsudkom a čl. 8 Aarhuského dohovoru zaručujúcim účinnú účasť verejnosti na príslušnej úrovni počas prípravy vykonávacích predpisov a iných všeobecne použiteľných právne záväzných pravidiel orgánmi verejnej moci, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie.

Pokiaľ sťažovateľka namietala aj porušenie svojho základného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy namietaným rozsudkom najvyššieho súdu, k tomu ústavný súd uvádza, že o jeho prípadnom porušení by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného (najvyššieho) súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprávných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (obdobne IV. ÚS 326/07, III. ÚS 113/09, IV. ÚS 352/09, III. ÚS 51/2011), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2014